

Ecologische inventarisatie De Wissel Nieuw-Buinen

projectnummer: 030.94.50.00.00

Onderwerp: Ecologische inventarisatie de Wissel Nieuw Buinen

Datum: 07-08-2019

Inleiding

KADER

De initiatiefnemer is voornemens om in Nieuw-Buinen een nieuwe woonwijk te ontwikkelen. Om de uitvoerbaarheid van het plan te toetsen, is een inventarisatie van natuurwaarden uitgevoerd. Het doel hiervan is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het plangebied ten behoeve van de inventarisatie op 7 augustus 2019 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren licht bewolkt, droog, circa 20 °C en een zwakke wind.

PLANGEBIED

Het plangebied wordt omgrens tussen Prins Bernhardlaan en Noorderdiep in het noorden en westen, de Wilgenlaan in het oosten en het Zuiderdiep in het westen (figuur 1).

¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.

Figuur 1. Plangebied (Bron kaartondergrond: Google Maps)

Impressie van het plangebied. Met het woonhuis gezien vanaf de Prins Bernhardlaan (foto 1), de schuren gezien vanaf de wilgenlaan (foto 2 en 3) en de akker gezien vanaf de zuidwestelijke hoek van het plangebied (foto 4).

De noordelijke punt van het plangebied bestaat uit een woonhuis met aangeschakelde schuur en twee losstaande schuren. Het woonhuis is opgetrokken uit bakstenen met een zadeldak. Twee van de drie schuren zijn opgetrokken uit baksteen/beton met golfplaten dak. De andere schuur is geheel opgetrokken uit golfplaten. Opgaande beplanting is aanwezig in de vorm van oude beuken langs de wilgenlaan en een bosschage langs het Noorderdiep. Aan de westzijde van de schuren, op een weide met varkens, staat een solitaire plataan. Een sloot doorsnijdt het plangebied van west tot oost. Het zuidoostelijke deel van het plangebied is in gebruik als akker.

De plannen bestaan uit de ontwikkeling van diverse woningen. Bestaande bebouwing in het noordelijk deel van het gebied wordt gesloopt. Aan de noordzijde worden naar verwachting ook enkele bomen gekapt. Er worden geen watergangen gedempt. Wel zullen er werkzaamheden plaatsvinden in bestaande watergangen t.b.v. de aanleg van uitritten en dergelijke.

Soortenbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).

Van deze laatst genoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid van de Wnb.

INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF²) via Quickscanhulp.nl³ (© NDFF - quickscanhulp.nl 01-08-2019 16:17:22) blijkt dat binnen een straal van een kilometer rond het plangebied diverse beschermde diersoorten bekend zijn. Het betreffen vogels met jaarrond beschermde nesten, zoogdieren en de vissoort grote modderkruiper.

² Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF is de meeste complete natuurdatabank van Nederland. De NDFF geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren en bevat uitsluitend gevalideerde gegevens.

³ Quickscanhulp.nl is een online applicatie waarmee een afgeleide van data uit de NDFF wordt weergegeven. Het is daarmee een hulpmiddel voor ervaren ecologen om te bepalen of een beschermde soort wel of niet in het plangebied kan voorkomen. Quickscanhulp.nl geeft aan op welke afstand waarnemingen van beschermde soorten zijn gedaan in relatie tot het plangebied. Voor Quickscanhulp.nl worden alleen gevalideerde waarnemingen gebruikt.

Opgaande beplanting is aanwezig in de vorm van een aantal wat oudere beuken langs de Wilgenlaan, bosschages met hazelaar, Spaanse aak en een solitair staande plataan in de westelijke weide. De akker was op het moment van het veldbezoek net geploegd en bestaat uit kale grond. In bermen en langs de sloot groeien algemene plantensoorten als perzikkruid en melganzevoet. In de sloot groeit pijlkruid en riet. Rondom het huis ligt een gazon met beukenhagen.

De aangetroffen plantensoorten zijn soorten van voedselrijke omstandigheden. Beschermde plantensoorten zijn niet aangetroffen tijdens het inventariserende veldbezoek en worden ook niet verwacht gezien de aanwezige omstandigheden.

In de opgaande beplanting rondom het plangebied zijn geen nesten van vogels met jaarrond beschermde nestplaatsen aangetroffen. In het woonhuis en in de geschakelde schuur kunnen jaarrond beschermde nestplaatsen van huismus en gierzwaluw aanwezig zijn, vanwege ruimte tussen dakpannen en gootsteen en het voorkomen ruimte tussen dakpannen en boeiboord.

In de bosschages en bomen in het plangebied kunnen algemene vogelsoorten, zoals merel, heggenmus en roodborst tot broeden komen. In de bosschage aan de noordzijde is tijdens het veldbezoek een nest aangetroffen, waarschijnlijk van een houtduif.

Het plangebied kan verder onderdeel vormen van het foerageergebied van vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals huismus en buizerd. (Quickscanhulp.nl).

De oudere beuken langs de Wilgenlaan hebben spleten, schuren en holtes die naar vleermuisverblijfplaatsen kunnen leiden. In het woonhuis is ruimte aanwezig tussen het plaatmateriaal en tussen boeiboorden en dakpannen. Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen zoals gewone dwergvleermuis (Quickscanhulp.nl). Het gaat hierbij vooral over de randen langs de opgaande beplanting. De bomenrij langs de Wilgenlaan is onderdeel van geen onderdeel van een doorgaande structuur en zal niet geschikt zijn als (essentiële) vliegroute voor vleermuizen. De bomenrij aan de zuidzijde van het Zuiderdiep is daarentegen wel een doorgaande structuur. Deze bomen vallen buiten het plangebied.

Het plangebied biedt geschikt leefgebied voor een aantal algemene grondgebonden zoogdiersoorten zoals haas, konijn en egel. Voor de te verwachten algemene soorten geldt in de provincie Drenthe een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Uit de directe omgeving van het plangebied is de niet-vrijgestelde zoogdiersoort steenmarter bekend (Quickscanhulp.nl). Sporen van deze soort zijn niet aangetroffen en verblijfplaatsen worden dan ook

niet verwacht in het plangebied. Wel kan het plangebied onderdeel vormen van het foerageergebied van deze soort.

De sloot kan voortplantingsbiotoop vormen voor enkele algemene amfibieënsoorten, zoals bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander(Quickscanhulp.nl). Voor deze algemene soorten geldt in de provincie Drenthe een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Uit de directe omgeving is de beschermde vissoort grote modderkruiper bekend (Quickscanhulp.nl). De grote modderkruiper komt voor in wat ondiepe sloten met een rijke watervegetatie. De sloot die het plangebied voldoet aan deze criteria.

Voor beschermde soorten van de soortgroepen reptielen en ongewervelden ontbreekt geschikt biotoop en/of ontbreken waarnemingen uit de wijde omgeving van het plangebied.

TOETSING

Het kan niet uitgesloten worden dat er bij de werkzaamheden jaarrond nestplaatsen van gierzwaluw en huismus en/of verblijfplaatsen van vleermuis verloren gaan. Dit is bij wet verboden. Om uit te kunnen sluiten of deze nesten of verblijfplaatsen aanwezig zijn is nader onderzoek naar huismus, gierzwaluw en vleermuis nodig. Op basis van het nader onderzoek kan worden bepaald of een ontheffing van de Wnb moet worden aangevraagd.

Bij uitvoering van het project verandert het foerageergebied voor huismus niet. Voor andere soorten als buizerd wordt het projectgebied naar verwachting minder geschikt, maar voor de te verwachten soorten is in de directe omgeving in ruime mate alternatief foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten door verlies van foerageergebied treden dan ook niet op.

Voor de overige vogelsoorten geldt dat, indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, in gebruik zijnde nesten van vogels in de directe omgeving kunnen worden verstoord of vernietigd. Dit is bij wet verboden. Vernietiging of verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen van ongeveer 15 maart tot 15 juli duurt/

De bomen langs de zuidgrens blijven behouden, zodat belangrijke vliegroute van vleermuizen verloren zal gaan. Het gebied zal niet veranderen als foerageergebied voor vleermuizen. Negatieve effecten zijn dan ook niet aan de orde.

Als gevolg van de werkzaamheden verandert het foerageergebied van steenmarter. Voor deze soort zal het projectgebied naar verwachting echter niet ongeschikt worden als foerageergebied. In de omgeving is bovendien in ruime mate alternatief en deels ook hoogwaardiger foerageergebied voor steenmarter aanwezig. Negatieve effecten zijn dan ook niet aan de orde.

Het is niet uitgesloten dat de beschermde vissoort grote modderkruiper voorkomt in de watergang waaraan werkzaamheden plaats gaan vinden. Daarom is nader onderzoek nodig om te bepalen of grote modderkruiper aanwezig is. Op basis van het nader onderzoek kan worden bepaald of een ontheffing van de Wnb moet worden aangevraagd.

Als gevolg van de werkzaamheden kunnen tot slot verblijfplaatsen van enkele vrijgestelde beschermde amfibieën worden vernietigd en verstoord. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De aanwezige beschermde soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Drenthe. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wet natuurbescherming.

Gebiedsbescherming

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wnb is de bescherming van specifieke natuurgebieden geregeld. Het betreft de Natura 2000-gebieden, die een internationale bescherming genieten. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voormalig Ecologische Hoofdstructuur) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing, ontwikkeling en bescherming

van het NNN. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van het NNN is voor provincie Drenthe uitgewerkt in de Omgevingsvisie Drenthe en de bijbehorende Provinciale Omgevingsverordening Drenthe.

INVENTARISATIE

Het plangebied ligt niet in of grenst niet aan een in het kader van de Wnb beschermd gebied. Het meest nabijgelegen gebied beschermd middels de Wnb betreft het Natura 2000-gebied 'Drouwenerzand' wat is gelegen op een afstand van ruim 7,5 kilometer ten noordwesten van het plangebied. Het meest nabijgelegen NNN-gebied ligt op ruim 5,5 kilometer ten zuiden van het plangebied.

TOETSING

Het projectgebied ligt op relatief grote afstand van het Natura 2000-gebied 'Drouwenerzand'. Hierdoor zijn in potentie hooguit effecten mogelijk door externe werking. Het projectgebied is gescheiden van het Natura 2000-gebieden door bebouwing, (water)wegen en agrarisch gebied. Gezien de afstand tot het Natura 2000-gebied, de inrichting van het tussenliggende gebied en de aard van het plan, kan een toename van verstoring door geluid, verlichting of optische verstoring worden uitgesloten.

Gezien de aard van de ontwikkeling en de afstand tot Natura 2000-gebied kan echter wel sprake zijn van een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden, daarom dient er een AERIUS-berekening te worden gemaakt waaruit blijkt dat bij aanleg en gebruik geen sprake is van depositie boven de 0.00 mol/ha/ja op relevante Natura 2000-gebieden.

Gezien de ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden en de aard van het plan, kunnen negatieve effecten op in het kader van het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid beschermde natuurgebieden op voorhand worden uitgesloten.

Conclusie

Op basis van de uitgevoerde ecologische inventarisatie is gezien de aangetroffen terreinomstandigheden en de aard van het plan een onvoldoende beeld van de natuurwaarden ontstaan.

Uit de ecologische inventarisatie is naar voren gekomen dat een aanvullend onderzoek in het kader van de Wnb nodig is om te bepalen of verblijfplaatsen van vleermuizen en/of nesten van huismus en gierzwaluw in de bebouwing aanwezig zijn. Op basis van het aanvullend onderzoek kan beoordeeld worden of een ontheffing van de Wnb voor beschermde soorten nodig is.

Daarnaast is er aanvullend onderzoek nodig naar de aanwezigheid van grote modderkruiper in de sloot die het plangebied doorsnijdt.

Ten slotte moet er bij de planning van de werkzaamheden rekening gehouden worden met het broedseizoen van vogels.

Een nadere analyse in het kader van het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid is niet noodzakelijk. De ontwikkeling is op het punt van provinciaal ruimtelijk natuurbeleid niet in strijd met de Provinciale Omgevingsverordening Drenthe.